

**Girdejiler üçin salgytlar babatda iki gezek salgylary salynmagyny  
aranan aýyrmak we salgytlary tölemekden boyun gaçyrylmagynyň  
önüni almak hakynda Türkmenistanyň Hökümeti bilen  
Singapur Respublikasynyň Hökümetiniň arasynda  
**YLALAŞYK****

Türkmenistanyň Hökümeti we Singapur Respublikasynyň Hökümeti,  
Ykdysady gatnaşyklary mundan beýlak-de ösdürmäge we salgylary  
meselelerinde hyzmatdaşlygy giňeltmäge isleg bildirip,

Girdejiler üçin salgytlar babatda iki gezek salgylary salynmagyny aradan  
aýyrmak hakynda Ylalaşyk baglaşmagy maksat edinip, salgytlary tölemekden  
boyun gaçyrmak arkaly salgylary salynmakdan boşatmak ýa-da salgydy azaltmak  
üçin (şol sanda, üçünji taraplaryň ýurisdiksiýalarynyň dahlillylarynyň gytaklaýyn  
bähbitleri üçin şu Ylalaşykda göz önünde tutulan ýeňillikleri almaga  
gönükdirilen şertnamany ulanmak ýoly bilen) mümkünçilik döretmezden,

şular barada ylalaşdyrlar:

**I BAP**  
**YLALAŞYGYŇ MÖCBERI**  
**1-nji madda**  
**Ylalaşyk özi barada ulanylýan taraplar**

Şu Ylalaşyk Ylalaşyan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem dahlillysy  
bolup durýan taraplar babatda ulanylýar.

**2-nji madda**  
**Degişli salgylar**

1. Şu Ylalaşyk Ylalaşyan Döwlet ýa-da onuň syýasy birlikleri ýa-da  
ýerli häkimiýet edaralary tarapyndan girdejiler üçin salynýan salgytlary almagyň  
usulyna garamazdan, şol salgylar babatda ulanylýar.

2. Girdejileriň umumy möcberinden ýa-da aýry-aýry böleklerinden  
alynýan ähli salgylar, şol sanda gozgalýan ýa-da gozgalmaýan emlägi  
aýrybaşgalamakdan alynýan girdejiler üçin salgylar, şeýle hem maýanyň  
artmagyndan alynýan salgylar girdeji üçin salgylar diýip hasaplanýar.

3. Şu Ylalaşya ulanylýan salgylar, hususan-da, şular bolup durýar:

(a) Singapurda:

- girdeji salgylary (mundan beýlak «Singapur salgylary» diýip atlandyrylyar);

(b) Türkmenistanda:

- ýuridik şahsyň peýdasynidan (girdejisinden) alynýan salgylary;

- fiziki şahsyň girdejisi üçin salgylary (mundan beýlak «Türkmen salgylary»  
diýip atlandyrylyar).

4. Şeýle hem, şu Ylalaşyk, oňa gol çekilen seneden soň bar bolan islendik salgylara goşmaça ýa-da olaryň ýerine alynjak birmeňzeş ýa barabar salgylar babatda ulanylýar. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary özleriniň salgylar kanunçylygyna girizilen islendik düýpli üýtgetmeler barada bir-birine haþbar bererler.

## II BAP KESGITLEMELER

### 3-nji madda Umumy kesgitlemeler

1. Eger ýazgydan başga many gelip çykmaýan bolsa, şu Ylalaşygyň maksatlary üçin:

(a) “Singapur” adalgasy Singapur Respublikasyny we geografik manyda ulanylanda onuň çäklerini, içerkى suwlaryny we deňiz çäklerini, şeýle hem geljekde milli kanunçylygyna ýa-da halkara hukugyna laýyklykda, welaýat hökmünde Singapur öz özygtyýarly hukuklaryny we ýurisdiksiýasyny amala aşyryp biljek territorial deňziniň daşynda ýerleşýän islendik welaýatyny, deňze degişlilikde deňziň düýbüni, ýerasty we tebigy baýlyklaryny;

(b) «Türkmenistan» adalgasy Türkmenistany we geografik manyda ulanylanda Türkmenistanyň halkara hukugyna laýyklykda özygtyýarly hukuklaryny we hukuk ygtyýarlylygyny amala aşyrýan Türkmenistanyň çäklerini aňladýar;

(ç) «bir Ylalaşýan Döwlet» we «beýleki Ylalaşýan Döwlet» adalgalary ýazga baglylykda, Türkmenistany ýa-da Singapury aňladýar;

(d) «tarap» adalgasy fiziki şahsy, kompaniýany ýa-da taraplaryň islendik beýleki birleşigini aňladýar;

(e) «kompaniýa» adalgasy islendik korporatiw birleşigi ýa-da salgylar salmak maksatlary üçin korporatiw birleşik hökmünde seredilýän islendik birleşmäni aňladýar;

(f) «bir Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy» we «beýleki Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy» adalgalary, degişlilikde bir Ylalaşýan Döwletiň dahuyllysy tarapyndan dolandyrylýan kärhanany we beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahuyllysy tarapyndan dolandyrylýan kärhanany aňladýar;

(g) «halkara gatnatmasy» adalgasy bir Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy tarapyndan ulanylýan deňiz ýa-da howa gämisiňiň amala aşyrýan islendik gatnatmasyny aňladýar, şeýle deňiz ýa-da howa gämisiňiň diňe beýleki Ylalaşýan Döwletedäki ýerleriň arasyndaky gatnatmalar üçin ulanylýan halatlary muňa girmeyär.

(h) «ygtyýarly edara» adalgasy;

(i) Singapurda, Maliye ministriňi ýa-da onuň ygtyýarly wekilini aňladýar;

(ii) Türkmenistanda, Maliye we ykdysadyýet ministrligini ýa-da onuň ygtyýarly wekilini aňladýar.

- (i) «milli tarap» adalgasy Ylalaşýan Döwlet babatda;  
(i) şol Ylalaşýan Döwletiň raýaty bolan işlendik fiziki şahsy aňladýar;

we  
(ii) şeýle hukuk ýagdaýyny şol Ylalaşýan Döwletde hereket edýän kanunlar esasynda alan işlendik ýuridik şahsy, şereketi ýa-da assosiasiýany aňladýar.

2. Şu Ylalaşygyň islendik wagt Ylalaşýan Döwlet tarapyndan ulanylýagyna gezek gelende, munda kesgitlenilmedik her bir adalga, ýazgydan başgaça many gelip çykmaýan bolsa, bu Ylalaşyklar degişli bolan salgylara degişlilikde Döwletde hereket edýän salgylar kanunçylygyna laýyklykda eýe bolan manysynda ulanylýalar we şol Döwletiň ulanylýan salgylar kanunlarynyň çägindäki her bir many şol adalga şol Döwletiň başga kanunlarynda berilýän manysyndan ileri tutular.

## 4-nji madda Dahyilly

1. Şu Ylalaşygyň maksatlary üçin «Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy» adalgasy şol Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda şonda ýasaýan ýeri, hukuk salgysy, hemişelik bolýan ýeri, dolandyrylýan ýeri ýa-da şuňa meňzeş islendik başga bir ölçügi esasynda salgyt salynmaga degişli islendik şahsy aňladýar, şeýle hem şol Döwleti we onuň islendik edara ediş birligini, ýerli hâkimiyet edarasyny ýa-da kanuny edarasyny öz içine alyar. Türkmenistan babatda bu adalga diňe Türkmenistandaky çeşmelerden gelýän girdejiler babatda Türkmenistanda salgyt salynmaga degişli tarapy öz icine almaýar.

2. Eger fiziki şahs 1-nji bölegiň düzgünlere laýyklykda Ylalaşyán Döwletleriň ikisiniň-de dahyllysy bolup durýan bolsa, onda onuň hukuk ýagdaýy şu usulda kesgitlenýär:

(a) ol hemişelik we özi üçin elyeterli ýasaýyş jaýy bolan Döwletiniň dahyllysy hasaplanlyýar; eger onuň Döwletleriň ikisinde-de hemişelik we elyeterli ýasaýyş jaýy bar bolsa, onda ol haýsy Döwletde has ysnышкly şahsy we ykdysady gatnaşyklary (durmuş bähbitleriniň merkezi) bar bolsa, şol Döwletiniň dahyllysy hasaplanlyýar;

(b) eger-de, onuň durmuş bähbitleriniň merkezi bar bolan Döwletini kesgitläp bolmasa ýa-da onuň Döwletleriň hiç birinde hemişelik we özi üçin elýeterli ýasaýyş jaýy bolmasa, ol diňe adatça ýasaýan ýeri bolan Döwletiň dahyllysy hasapanylýar;

(ç) eger-de, ol adatça Döwletleriň ikisinde-de ýasaýan bolsa ýa-da adatça olaryň hiç birinde hem ýasamaýan bolsa, ol diňe haýsy Döwletiň milli tarapy bolup durýan bolsa, şol Döwletiň dahyllysy hasaplanýýar:

(d) islendik başga ýagdaýda, Ylalaşyán Döwletleriň ygyýarly edaralary bu meseläni özara ylalaşmak boýunça çözýärler.

3. Eger fiziki şahs bolmadyk tarap 1-nji bölegiň düzgünlerine laýyklykda Ylalaşyń Döwletleriň ikisiniň-de dahyllysy bolup durýan bolsa, onda ol diňe hakyky dolandyryan ýeri ýerleşyń Döwletiň dahyllysy hasaplanylýar. Eger-de, onuň hakyky dolandyryan ýeri kesgitlenmedik ýagdaýda, Ylalaşyń Döwletleriň ygytyýarly edaralary bu meseläni özara ylalaşmak boýunça çözýärler.

### 5-nji madda Hemişelik wekilçilik

1. Şu Ylalaşygyň maksatlary üçin «hemişelik wekilçilik» adalgasy kärhananyň telekeçilik işini doly ýa-da bölekleýin amala aşyryýan hemişelik telekeçilik iş ýerini aňladýar.

2. «Hemişelik wekilçilik» adalgasy, hususan-da, şularы öz içine alýar:
  - (a) dolandyryş ýerini;
  - (b) şahamçany;
  - (c) dolandyryş edarasyny;
  - (d) fabrigi;
  - (e) ussahanany; we
  - (f) şahtany, nebit ýa-da gaz guýusyny, karýeri ýa-da tebigy serişdeleri agtarmak, çykarmak we işläp geçmek bilen bagly başga islendik bir ýeri.

3. Gurluşyk meýdançasy, gurluşyk, gurnama desgasy, ýa bolmasa şolar bilen bagly gözegçilik etmek boýunça işler, eger şeýle meýdança, desga ýa-da şolar bilen bagly işler dowamlylygy 12 aýdan köp bolan halatda hemişelik wekilçiliği emele getirýär.

4. Hyzmatlary etmek, şol sanda kärhana tarapyndan işgärleriniň ýa-da bu maksat üçin kärhananyň hakynatutma beýleki işgärleriniň kömegini bilen maslahat beriş hyzmatlarynyň edilmegi, ýöne şeýle görnüşli iş (şol bir ýa-da şonuň bilen bagly taslamanyň çäklerinde) beýleki Ylalaşyń Döwletde islendik 12 aýlyk döwrüň dowamında jemi 183 günden geçyän döwrüň ýa-da döwürleriň dowamında ýerine yetirilýän bolsa, hemişelik wekilçiliği emele getirýär.

5. Şu maddanyň öň agzalyp geçen düzgünlerine garamazdan, «hemişelik wekilçilik» adalgasy aşakdakylary öz içine almaýar diýlip hasaplanýar:

- (a) desgalaryň diňe şol kärhana degişli harytlary ýa-da önümleri saklamak, görkezmek ýa-da eltmek maksatlary üçin ulanylasmagyny;
- (b) şol kärhana degişli harytlaryň ýa-da önümleriň ätiýaçlyklarynyň diňe saklamak, görkezmek ýa-da eltmek üçin saklanylasmagyny;
- (c) şol kärhana degişli harytlaryň ýa-da önümleriň ätiýaçlyklarynyň diňe başga kärhana tarapyndan gaýtadan işlemek maksatlary üçin saklanylasmagyny;
- (d) hemişelik telekeçilik iş ýeriniň diňe harytlary ýa-da önümleri satyn almak maksatlary üçin ýa-da şol kärhana üçin maglumatlary toplamak üçin saklanylasmagyny;

(e) hemişelik telekeçilik iş ýeriniň diňe telekeçilik işiniň maksatlary üçin (a)-dan (d)-e çenli sanalyp geçilmedik iş görnüşlerini islendik utgaşdyrma şekilde amala aşyrmak üçin hemişelik iş ýeriniň diňe şol kärhana üçin tayýarlyk ýa-da kömekçi häsiyete eýe bolan başga bir islendik işi amala aşyrmak maksady bilen saklanylmgyny;

(f) hemişelik telekeçilik iş ýeriniň diňe (a)-dan (e)-e sanalyp geçilen iş görnüşlerini islendik utgaşdyrma şekilde amala aşyrmak üçin saklanylmgyny, emma şeýle utgaşdyrmalaryň netijesinde hemise ýerine ýetirilýän ýerinde amala aşyrylan işiň umumy häsiyeti taýýarlyk ýa-da kömekçi häsiyete eýe bolmalydyr.

6. 1-nji we 2-nji bölekleriň düzgünlerine garamazdan, eger özi barada 7-nji bölegiň düzgünleri ulanylýan garaşsyz derejeli ýumuşçydan başga bir tarap kärhananyň adyndan hereket edýän we Ylalaşýan Döwletde şol kärhananyň adyndan şertnama bağlaşmaga ygtyýarly bolsa we adatça şol ygtyýarlygy ulanýan bolsa, onda bu kärhana şu Döwletde şol tarapyň kärhana üçin amala aşyrýan islendik işi babatda hemişelik wekilçiligi bar hökmünde garalýar, bu tarapyň işi 5-nji bölekde bellenen düzgünlere laýyklykda hemişelik iş ýeriniň tüstünden amala aşyrylýan bolsa-da, onuň bu hemişelik iş ýerini hemişelik wekilçilige öwürmeýän we şu bölekde görkezilen iş bilen çäklenýän halatlary muňa girmeýär.

7. Kärhana Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini diňe araçynyň, dellalyň ýa-da garaşsyz hukuk ýagdaýy bolan başga bir islendik ýumuşçynyň üsti bilen amala aşyrýan bolsa, şol taraplar öz adaty telekeçilik işiniň çäklerinde hereket edýän şartde oňa şol Ylalaşýan Döwletde hemişelik wekilçiligi bar hökmünde garalmaz.

8. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllisy bolan kompaniýanyň beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllisy bolan kompaniýa gözegçilik edýän ýa-da ol tarapyndan gözegçilik edilýän bolsa, ýa-da şol beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini (ýa hemişelik wekilçiligiň üsti bilen, ýa-da başga bir usulda) amala aşyrýan bolsa, bu ýagdaýyň özi şol kompaniýalaryň biriniň beýleki kompaniýanyň hemişelik wekilçiligine öwrülýändigini aňlatmaýar.

### III BAP GIRDEJILERE SALGYT SALMAK

#### 6-njy madda Gozgalmaýan emlákden alynýan girdejiler

1. Ylalaşýan Döwletiň biriniň dahyllisynyň beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän gozgalmaýan emlákden alýan girdejilerine (şol sanda oba we tokay hojalygyndan alýan girdejisine) şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. «Gozgalmaýan emlák» adalgasy garalýan emlägiň ýerleşýän ýeri bolan Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda oňa berilýän mana eýedir. Bu adalga islendik halatda gozgalmaýan emlák babadtaky kömekçi emlägi, oba

we tokay hojalygynda ulanylýan mallary we enjamlary, ýer eýeciliği, gozgalmaýan emlägiň öndürýänönüni babaňka hukugyň düzgünleri özi barada ulanylýan hukuklary hem-de gazylyp alynýan peýdaly baýlyklary, çeşmeleri we beýleki tebigy serişdeleri işläp geçmek üçin öwezin dolma hökmünde tölenilýän üýtgeýän we kesgitli tölegler üçin hukuklary hem-de gazylyp alynýan peýdaly baýlyklary, çeşmeleri we beýleki tebigy serişdeleri işläp geçmek üçin hukugy öz içine alýar; deňiz, derýa we howa gämilerine gozgalmaýan emläk hökmünde garalmaýar.

3. 1-nji bölegiň düzgünleri gozgalmaýan emlägi gönü peýdalanmakdan, kärendä bermekden ýa-da başga bir işlendik görnüşde peýdalanmakdan alynýan girdejiler babatda hem ulanylýar.

4. 1-nji we 3-nji bölekleriň düzgünleri kärhananyň gozgalmaýan emläginden alynýan girdejiler hem-de garaşsyz şahsy hyzmatlary etmek üçin ulanylýan gozgalmaýan emläkden alynýan girdejiler babatda hem ulanylýar.

## 7-nji madda

### Telekeçilik işinden alynýan peýda

1. Eger Ylalaşyan Döwletleriň biriniň kärhanasy Ylalaşyan Döwletleriň beýlekisinde ýerleşýän hemişelik wekilçiliğiň üstünden telekeçilik işini amala aşyrmaýan bolsa, şol kärhananyň alýan peýdasyna diňe şol Döwletde salgylar salynmaga degişlidir. Eger kärhana telekeçilik işini ýokarda agzalan görnüşde amala aşyrýan bolsa, onda kärhananyň peýdasyna beýleki Döwletde, diňe şu hemişelik wekilçilige degişli bölegi babatda salgylar salnyp bilner.

2. 3-nji bölegiň düzgünlerini nazara almak bilen, eger bir Ylalaşyan Döwlettiň kärhanasy beýleki Ylalaşyan Döwletde telekeçilik işini şol ýerde ýerleşýän hemişelik wekilçiliğiň üstü bilen amala aşyrýan bolsa, onda şol wekilçiliğiň hut şonuň ýaly ýa-da barabar şertlerde hut şonuň ýaly ýa barabar iş bilen meşgullanýan aýrybaşgalanan we aýratyn kärhana bolan hem-de özi hemişelik wekilçiliği bolan kärhanadan doly garaşsyz hereket edende alyp biljek peýdasy Ylalaşyan Döwletleriň her birinde şol hemişelik wekilçilige degişlidir.

3. Hemişelik wekilçiliğiň peýdasynyň möçberi kesgitlenen mahaly şeýle hemişelik wekilçiliğiň maksatlary üçin çykajylarynyň, şol sanda dolandyryş we umumy edara ediş çykajylarynyň hemişelik wekilçilik garaşsyz kärhana bolan halatynda, onuň ýerleşýän ýeri bolan Ylalaşyan Döwletde ýa-da başga ýerde çekilendigine garamazdan, şol çykajylaryň kemeldilmegine rugsat berilýär.

4. Eger Ylalaşyan Döwletde hemişelik wekilçilige degişli peýdany kärhananyň peýdasynyň umumy möçberini onuň dürli düzüm birlikleriniň arasında barabarlykda paýlamak esasynda kesitlemek adaty tejribe bolsa, onda 2-nji bölekde hiç bir zat bu Ylalaşyan Döwlete salgylar salynmaga degişli peýdany adaty tejribeden ugur alyp paýlamak arkaly kesitlemegi gadagan etmeýär; emma, paýlamagyň saýlanyp alınan usuly şu maddadaky degişli ýörelgelere laýyk gelýän netijeleri bermeliidir.

5. Hiç bir peýda diňe hemişelik wekilçiliň kärhana üçin harytlary ýada önümleri satyn almagy esasynda oňa degişli edilip bilinmez.

6. Eger muny üýtgetmek üçin degerli we ýeterlik sebäpler bolmasa, ýokardaky bölekleriň maksatlary üçin hemişelik wekilçilige degişli peýda her ýyl şol bir usul arkaly kesgitlenýär.

7. Eger peýda girdejileriň şu Ylalaşygyň beýleki maddalarynda aýratyn gürrüni edilýän görmüşlerini öz içine alýan bolsa, onda şu Maddanyň düzgünlери sol Maddalaryň düzgünléréne täsir etmeýär.

### **8-nji madda Halkara deňiz we howa ulaglary**

1. Deňiz ýa-da howa gämilerini halkara gatnawlarynda ullanmakdan alynýan peýda diňe şol Döwletde salgyt salymalýdyr.

2. 1-nji bölegiň düzgünléri ulag serişdelerini iulanmak boýunça pul-a, bileylikdäki kärhana ýa-da halkara guramasyna gatnaşmakdan alynýan peýda babatda hem ulanylýar.

### **9-njy madda Şärikli kärhanalar**

#### **1. Eger**

(a) Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasy beýleki Ylalaşýan Döwletiň kärhanasyny dolandyrmagá, onuň gözegçiligine ýa-da maýasyna gönüden-göni ýa-da gytaklaýyn gatnaşýan bolsa, ýa-da

(b) şol bir taraplar Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasyny dolandyrmagá, onuň gözegçiligine ýa-da maýasyna we beýleki Ylalaşýan Döwletiň kärhanasyny dolandyrmagá, onuň gözegçiligine ýa-da maýasyna gönüden-göni ýa-da gytaklaýyn gatnaşýan bolsa,

we ýokarda agzalan halatlaryň islendiginde iki kärhananyň arasynda olaryň özara täjirçilik we maliýe gatnaşyklary üçin şertler döredilýär ýa-da bellenýär, olar bir-birine garaşly bolmadyk özbaşdak kärhanalaryň arasyndaky şertlerden tapawutlanýar we hut şu sebäpler bolmadyk halatda kärhanalaryň biriniň adyna geçiriljekdigi sebäpli, ýöne şol şertleriň bardygyna görä geçirilmedik peýda şol kärhananyň peýdasynyň hasabyna goşulyp we degişlilikde oňa salgyt salnyp bilner.

2. Eger Ylalaşýan Döwlet şol Döwletiň kärhanasynyň peýdasyny beýleki Döwletiň kärhanasynyň salgyt salynýan peýdasyna goşyan bolsa – hemde degişlilikde salgyt salynýan bolsa – we şeýlelik bilen, goşulan girdejiler iki kärhananyň arasyndaky gatnaşyklar iki sany özbaşdak, bir-birinden garaşsyz kärhananyň arasyndaky ýaly gatnaşyk bolan ýagdaýynda, birinji agzalan Döwletiň kärhanasynyň adyna hasaplaylar we şonda şol beýleki Döwlet şol girdejilere salynýan salgydyň mukdaryna degişlilikde zerur düzedisi girizmelidir. Şeýle düzediş kesgitlenende, şu Ylalaşygyň beýleki düzgünléri gownejaý nazara alynmalýdyr we Ylalaşýan Döwletleriň ygyýarly edaralary bolsa, zerur bolanda bir-biri bilen maslahatlaşýarlar.

## 10-njy madda

### Diwidendler

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllisy bolup durýan kompaniya tarapyndan beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna tölenýän diwidendlere şol beýleki Döwletde salgut salnyp bilner.

2. Ýöne, şeýle diwidendlere olary töleýän kompaniya dahyllisy bolup durýan Ylalaşýan Döwletde hem onuň kanunçylygyna laýyklykda salgut salnyp bilner, emma diwidendleriň alyjisy beýleki Ylalaşýan döwletiň dahyllisy bolup durýan bolsa, onda şeýle usulda alynýan salgut diwidendleriň jemi möçberiniň:

(a) eger-de diwidendleriň alyjisy diwidentleri töleýän kompaniyanyň maýasynyň 25 göteriminden az bolmadyk möçberine gönüden-göni, ýa-da gytaklaýyn bir kompaniya eýe bolan halatynda, diwidendleriň jemi möçberiniň 0 göterimi;

(b) ähli beýleki ýagdaýlarda bolsa, diwidendleriň jemi möçberi 10 göterimden köp bolmaly däldir.

Şu bölek kompaniyanyň peýdasyn dan tölenýän diwidendlere salynýan salgylara täsir etmeýär.

3. Şu maddanyň 2-nji böleginiň düzgünlerine garamazdan, bir Ylalaşýan Döwletde emele gelýän we beýleki Ylalaşýan Döwletiň Hökümetine tölenýän diwidendler býrinji Ylalaşýan Döwletde salgut salgut salynmaga degişlidir. «Hökümet» adalgasy:

(a) Singapur babatda, Singapur Respublikasynyň Hökümetini aňladýar we şulary öz içine alýar:

- (i) pul syýasatyny düzgünleşdirýän guramany;
- (ii) GIC Private Limited kompaniyasyny; we
- (iii) kanuny edarany;

(b) Türkmenistan babatda, Türkmenistanyň Hökümetini aňladýar we şulary öz içine alýar:

- (i) Türkmenistanyň Merkezi bankyny;
- (ii) Türkmenistanyň Döwlet daşary ykdysady iş bankyny;
- (iii) syýasy birlikleri ýa-da ýerli häkimiýet edaralaryny.

4. Şu maddada «diwidendler» adalgasy paýnamalardan alynýan girdejini, «jouissance» paýnamalary ýa-da «jouissance» hukuklary, magdan gazyp alma paýnamalaryny we kompaniyanyň düýbüni tutujylaryna degişli paýnamalary we beýleki bergi talapnamalary bolup durmaýan we girdejide ulanylýan hukuklary, şeýle hem peýdasyny paýlaýan kompaniya hökmünde dahyllisy bolup durýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda paýlardan düşyän girdejä salynýan salgut ulanylýan islendik zady aňladýan manyda ulanylýar.

5. Eger diwidendleri alyjy bir Ylalaşýan Döwletiň dahyllisy bolmak bilen, diwidendleri töleýän kompaniya dahyllisy bolan Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde täjirçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyrýan bolsa ýa-da şol beýleki Döwletde ýerleşýän hemişelik binýadyn dan garaşsyz şahsy hyzmatlary edýän bolsa we özi babatda diwidendler tölenýän

kompaniýa hakykatdan hem şeýle hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat bilen bagly bolsa, şu Maddanyň 1-nji we 2-nji bölekleriniň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda 7-nji maddanyň ýa-da 14-nji maddanyň düzgünleri ulanylýar.

6. Eger Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllisy bolup durýan kompaniýa Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinden peýda ýa-da girdejiler alýan bolsa, onda şol beýleki Döwlet şol kompaniýanyň töleyän diwidendlerinden salgut alman bilmez, şol diwidendler şol beýleki Döwletiň dahyllysyna tölenýän ýa-da özi babatda diwidendler tölenýän dahilly hakykatdan-da şol beýleki Döwletde yerleşýän hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat bilen hakykatdan he bagly bolsa we kompaniýanyň paýlanmadyk peýdasyna salgut salnyp bilinmeyän bolsa, hatda diwidendleri tölemek üçin serişdeler ýa-da paýlanylmadık peýda şol Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde emele gelýän peýdadan ýa-da girdejiden dolulygyna ýa-da bölekleýin ybarat bolsa, bu kada ulanylmaýar.

## 11-nji madda Göterimler

1. Ylalaşýan Döwletleriň birinde emele gelýän we Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň dahyllysyna tölenýän göterimlere şol beýleki Ylalaşýan Döwletde salgut salnyp bilner.

2. Yöne, şeýle göterimlere olar emele gelýän Ylalaşýan Döwletde hem şol Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgut salnyp bilner, emma şeýle göterimleri alyjy Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň dahyllysy bolsa, onda şeýle görnüşde alynýan salgut göterimleriň jemi möçberi 10 göterimden köp bolmaly däldir.

3. 2-nji bölegiň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletde emele gelýän we beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna tölenýän göterimler eger-de:

(a) göterimleri töleyji birinji beýan edilen Ylalaşýan Döwletiň Hökümeti bolsa;

(b) birinji beýan edilen Ylalaşýan Döwletiň Hökümeti tarapyndan kepillendirilen karzyň esasynda emele gelýän bolsa;

(ç) beýleki Ylalaşýan Döwletiň Hökümetine tölenýän bolsa, birinji beýan edilen Ylalaşýan Döwletde salgutdan boşadılmaga degişlidir.

4. 3-nji bölegiň düzgünlerini ularmak üçin «Hökümet» adalgasy:

(a) Singapur babatda, Singapur Respublikasynyň Hökümetini aňladýar we şulary öz içine alýar:

(i) pul syýasatyň düzgünleşdirýän guramany;

(ii) GIC Private Limited kompaniýasyny; we

(iii) kanuny edarany;

(b) Türkmenistan babatda, Türkmenistanyň Hökümetini aňladýar we şulary öz içine alýar:

(i) Türkmenistanyň Merkezi bankyny;

- (ii) Türkmenistanyň Döwlet daşary ykdysady iş bankyny;
- (iii) syýasy birlikleri ýa-da ýerli häkimiýet edaralaryny.

5. «Göterimler» adalgasy şu Maddada ulanylan mahaly gozgalmaýan emlák üçin berilyän karzyň zamun (ipoteka) üpjünçilige we bergidaryň peýdasyna gatnaşmak üçin hukugynyň bardygyna garamazdan, islendik görnüşdäki bergi talaplaryndan girdejini we hususan-da, Hökümetiň gymmatly kagylaryndan we obligasiýalaryndan ýa-da bergi borçnamalaryndan girdejini, şol sanda şol gymmatly kagylar, obligasiýalar ýa-da bergi borçnamalary boýunça baýraklary we utuşlary aňladýar. Wagty geçirilen tölegler üçin jerimelere şu maddanyň maksatlary üçin göterimler hökmünde garalmaýar.

6. Eger göterimleriň hakyky eýesi Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllsy bolmak bilen, göterimler emele gelýän Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde täjirçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyrýan bolsa ýa-da şol Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde şol ýerde ýerleşýän hemişelik binýadynandan garaşsyz şahsy hyzmatlary edýän bolsa hem-de göterimleriň tölenmegine esas bolýan bergi talaby şeýle hemişelik wekilçilige ýa-da hemişelik binýada hakykatdan hem degişli bolsa, 1-nji we 2-nji bölekleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda ýagdaýa baglylykda 7-nji maddanyň ýa-da 14-nji maddanyň düzgünleri ulanylýar.

7. Haçan-da, göterimleriň töleýjisi Ylalaşýan Döwletiň dahyllsy bolsa, göterimler şol Döwletde emele gelýär diýlip hasaplanylýar. Eger ýöne, göterimleri töleyjí tarapyň Ylalaşýan Döwletiň dahyllsydygyna ýa-da däldigine garamazdan, Ylalaşýan Döwletde onuň göterimleriň ýüze çykmagy bilen bagly hemişelik wekilçiligi ýa-da hemişelik binýady bar bolsa we şol göterimleri hemde olary tölemek boýunça çykdajylary şeýle hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat çekýän bolsa, onda şeýle göterimler hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat ýerleşýän Döwletde emele gelýär diýlip hasaplanylýar.

8. Eger göterimleri töleýjiniň we hakyky eýesiniň arasyndaky ýa-da olaryň ikisiniň we haýsy-da bolsa başga bir üçünji tarapyň arasyndaky aýratyn gatnaşyklar sebäpli, göterimleriň tölenmegine esas bolan bergi talabyna degişli göterimleriň jemi, göterimleri töleýjiniň we onuň hakyky eýesiniň arasynda şeýle gatnaşyklar ýok mahaly ylalaşylyp bilinjek möçberden köp bolsa, onda şu maddanyň düzgünleri diňe soňky agzalan möçber babatda ulanylýar. Şeýle halatda tölegiň artýan bölegi şu Ylalaşygyň beýleki düzgünlerini göwnejay nazara almak bilen, her bir Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgylar salynmaga öňküsi ýaly degişlidir.

## 12-nji madda

### Awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan alynýan girdejiler

1. Ylalaşýan Döwletleriň birinde döreýän we peýda alyjy Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň dahyllsy bolup durýan awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan alynýan girdejilere şol beýleki Ylalaşýan Döwletde salgylar salnyp bilner.

2. Emma, awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan şeýle girdejilere olaryň döreýän Ylalaşýan Döwletinde hem bu Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgut salhyp bilner, ýone, şeýle awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejileriň alyjysy beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllisy bolup durýan bolsa, onda şeýle ýagdaýda salynýan salgut awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejileriň umumy möçberiniň 10 göteriminden geçmeli däldir.

3. «Awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejiler» adalgasy şu maddada ulanylan mahaly islendik edebiýat, sungat ýa-da ylmy eserleriň, şol sanda kinofilmleriň, islendik patentleriň, sówda nyşanlarynyň, dizaýnyň ýa-da modelleriň, ülhüleriň, gizlin formulalaryň ýa-da amallaryň ulanylmagy ýa-da awtorlyk hukuklarynyň peýdalanylmagyna hukuk üçin hak ýa-da senagat, täjircilik ýa-da ylmy tejribä degişli hak görnüşinde alynýan islendik görnüşdäki tölegleri aňladýar.

4. Eger awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejileri alyjy Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllisy bolmak bilen, awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejileriň emele gelyän beýleki Ylalaşýan Döwletinde telekeçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyrýan ýa-da şol beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän hemişelik binýadynda garaşsyz şahsy hyzmatlary edýän bolsa we özi babatda awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejiler tölenýän hukuk ýa-da emlák şol hemişelik wekilçilik ýa-da hemişelik binýat bilen hakykatdan hem bagly bolsa, 1-nji we 2-nji bölekleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda ýagdaýlara baglylykda 7-nji maddanyň ýa-da 14-nji maddanyň düzgünleri ulanylýar.

5. Töleyji şol Döwletiň dahyllisy bolan halatynda, roýaltiler Ylalaşýan Döwletde ýuze çykan hasaplanýar. Eger roýaltileri töleyän tarapyň Ylalaşýan Döwletiň dahyllisydygyna ýa-da däldigine garamazdan, Ylalaşýan Döwletde roýaltini tölemek borçnamasynyň ýuze çykmagy bilen bagly onuň roýaltiler tölenýän hemişelik wekilçiliği ýa-da hemişelik binýady bar bolsa we şol roýaltiler şol hemişelik wekilçilikden ýa-da binýatdan tölenýän bolsa, onda roýaltiler hemişelik wekilçiligiň ýa-da hemişelik binýadyň ýerleşýän Ylalaşýan Döwletinde ýuze çykýar diýlip hasaplanýar.

6. Eger awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejileri töleyjiniň we alyjynyň arasyndaky ýa-da olaryň ikisi bilen haýsydyr başga bir tarapyň arasyndaky aýratyn gatnaşyklar sebäpli ulanmaga, hukuga ýa-da maglumatlara degişli awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejileriň möçberi töleyjiniň we alyjynyň arasynda şeýle gatnaşyklar ýok mahaly ylalaşylyp bilinjek möçberden köp bolsa, onda şu maddanyň düzgünleri diňe soňky agzalan möçber barada ulanylýar. Şeýle halatda tölegiň artýan bölegi şu Ylalaşygyň beýleki düzgünlerini nazara almak bilen, her bir Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda önküsi ýaly salgut salynmaga degişlidir.

## 13-nji madda Maýanyň artmagy

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllsynyň 6-njy maddada agzalan we beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän gozgalmaýan emlägini aýrybaşgalamakdan alýan girdejilerine şol beýleki Ylalaşýan Döwletde salgylar salnyp bilner.

2. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň beýleki Ylalaşýan Döwletde bar bolan hemişelik wekilçiliginiň täjirçilik emläginiň bir bölegi bolup duran gozgalýan emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alynýan ýa-da bir Ylalaşýan Döwletiň dahyllsynyň ygtyýarynda bolan we garaşsyz şahsy hyzmatlary etmek üçin beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän hemişelik binýada degişli gozgalýan emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alynýan girdejilere, şol sanda şeýle hemişelik wekilçiliğin (aýratynlykda ýa-da tutuş kärhana bilen bilelikde) ýa-da şeýle hemişelik binýadyň aýrybaşgalanmagyndan alynýan girdejilere şol beýleki Ylalaşýan Döwletde salgylar salnyp bilner.

3. Ylalaşýan Döwletiň dahyllsynyň halkara gatnatmalarynda ulanylýan deňiz ýa-da howa gämileriniň ýa-da olary ullanmak bilen bagly gozgalýan emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alýan girdejilerine diňe emlägi aýrybaşgalaýan tarap dahyllsy bolan şol Ylalaşýan Döwletde salgylar salynmalydyr.

4. 1, 2 we 3-nji böleklerde gürünü edilýänden başga, islendik emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alınan girdejiler diňe emlägi aýrybaşgalaýan tarap dahyllsy bolan Ylalaşýan Döwletde salgylar salynmaga degişlidir.

## 14-nji madda Garaşsyz şahsy hyzmatlar

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllsynyň hünär hyzmatlaryny etmekden ýa-da garaşsyz häsiyetli başga bir işden alýan girdejilerine diňe şol Döwletde salgylar salnýar, şeýle girdejä:

(a) eger şol dahyllynyň öz işini amala aşyrmak maksady bilen, Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde yzygiderli elýeterli hemişelik binýady bar bolsa – şeýle halatda diňe şol hemişelik binýada degişli girdejä şol beýleki Döwletde salgylar salnyp bilner; ýa-da

(b) eger şol dahyllynyň Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde bolmagynyň möhleti islendik 12 aýynyň dowamynda jemi 183 günlük döwre deň ýa-da şol döwürden geçýän bolsa, şeýle halatda diňe şol beýleki Ylalaşýan Döwletde onuň şol Ylalaşýan Döwletde eden işinden alınan girdejiniň şol bölegine salgylar salnyp bilner.

2. «Hünär hyzmatlary» adalgasy, hususan-da, garaşsyz ylmy, edebi, çeperçilik, bilim ýa-da mugallymçylyk işini, şeýle hem lukmanlaryň, aklawçylaryň, inženerleriň, binagärleriň, diň lukmanlarynyň we hasapçylaryň garaşsyz işini öz içine alýar.

## 15-nji madda Garaşly şahsy hyzmatlar

1. 16, 18-nji we 19-nji maddalaryň düzgünlerini nazara almak bilen, eger hakynatutma iş beýleki Ylalaşýan Döwletde amala aşyrylmaýan bolsa, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllsynyň hakynatutma iş bilen bagly alýan zähmet hakyna we beýleki şuňa meňzeş haklaryna diňe şol Ylalaşýan Döwletde salgyt salynýar. Eger hakynatutma iş şeýle görnüşde amala aşyrylýan bolsa, onda şunuň bilen bagly alnan haka şol beýleki Ylalaşýan Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Şu maddanyň 1-nji böleginiň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllsynyň beýleki Ylalaşýan Döwletde amala aşyrylýan hakynatutma iş bilen bagly alýan hakyna eger:

a) alyjy degişli salgyt ýylynda başlanýan ýa-da tamamlanýan islendik on iki aýlyk döwürde jemi alnanda 183 günden geçmeýän döwrüň ýa-da döwürleriň dowamında beýleki Döwletde bolsa, we

b) hak şol beýleki Döwletiň dahyllsy däl hakyna tutujy tarapyndan ýa-da onuň adyndan tölenýän bolsa, we

c) hak tölemek boýunça çykajylary hakyna tutujynyň beýleki Döwletdäki hemişelik wekilçiliği ýa-da hemişelik bbinýady çekmeýän bolsa, birinji agzalýan Döwletde salgyt salynýar.

3. Şu maddanyň ýokardaky düzgünlerine garamazdan, halkara gatnawlarynda Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy tarapyndan ulanylýan deňiz ýa-da howa gämisinde amala aşryrylýan hakynatutma iş bilen bagly alynýan haka şol Döwletde salgyt salnyp bilner.

## 16-nji madda Direktorlaryň gonorarlary

Direktorlaryň gonorarlaryna we Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllsynyň beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllsy bolan kompaniyanyň Direktorlar geňeşiniň agzasy hökmünde alýan şonuň ýaly beýleki haklaryna şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

## 17-nji madda Artistler we türgenler

1. 14-nji we 15-nji maddalaryň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllsynyň teatryň, kinonyň, radionyň we telewideniýäniň artisti ýa-da sazandasy ýaly sungat işgäri hökmünde ýa-da türgen hökmünde beýleki Ylalaşýan Döwletde amala aşyrýan öz şahsy işinden alýan girdejisine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Eger sungat işgäriň ýa-da türgeniň amala aşyrýan şahsy işinden alýan girdejisi sungat işgäriň ýa-da türgeniň öz adyna däl-de, başga bir tarapyň adyna geçirilýän bolsa, onda 14-nji we 15-nji maddalaryň düzgünlerine garamazdan, şol girdejä sungat işgäriň ýa-da türgeniň işi amala aýyrylýan Ylalaşýan Döwletde salgyt salnyp bilner.

3. Eger Ylalaşýan Döwletde olaryň bolmagy doly ýa-da doly diýen ýaly Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem jemgyýetçilik gazonalary, ýerli häkimiýet edaralary ýa-da kanuny edaralary tarapyndan maliýeleşdirilýän bolsa, sungat işgäriniň ýa-da türgeniň şol Döwletde amala aşyrýan išinden alynýan girdejä 1-nji we 2-nji bölekleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda girdejä diňe şol sungat işgäri ýa-da türgen dahyllysy bolan Ylalaşýan Döwletde salgyt salynýar.

### **18-nji madda Pensiýalar**

19-njy maddanyň 2-nji böleginiň düzgünlerini nazara almak bilen, Ylalaşýan Döwletde emele gelýän we beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna öňki işini nazara almak bilen tölenýän pensiýalara we beýleki şoňa meňzeş haka diňe birinji agzalýan Döwletde salgyt salnar.

### **19-njy madda Döwlet gullugyndan alynýan girdejiler**

1. a) Ylalaşýan Döwlet ýa-da onuň edara ediş birlikleri, ýerli häkimiýet edaralary ýa-da syýasy birligi, ýerli häkimiýet edarasy ýa-da kanuny edarasy tarapyndan fiziki şahsa şol Döwlete, onuň düzümlerine, häkimiýet edarasyna ýa-da edarasyna edýän gullugy üçin tölenýän zähmet haky we beýleki şoňa meňzeş hak diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir;

b) Emma, şeýle zähmet haky we beýleki şunuň ýaly hak, eger gulluk beýleki Döwletde amala aşyrylýan bolsa we fiziki şahs şol Döwletiň dahyllysy bolsa, diňe şol Ylalaşýan Döwletde salgyt salmaga degişlidir, ol:

(i) şol Döwletiň milli tarapy bolmalydyr; ýa-da

(ii) diňe gulluk etmek maksady bilen, şol Döwletiň dahyllysy bolmadyk bolmalydyr.

2. a) 1-nji bölegiň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwlet ýa-da onuň syýasy birligi, ýerli häkimiýet edarasy ýa-da kanuny edarasy tarapyndan şol Ylalaşýan Döwlete ýa-da onuň edara ediş birliklerine, häkimiýet edaralaryna ýa-da edaralaryna edýän gullugy üçin fiziki şahsa tölenýän pensiýalar we beýleki şoňa meňzeş hak diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

b) Emma, şeýle pensiýalara we beýleki şoňa meňzeş haka, eger fiziki şahs beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy we milli tarapy bolsa, diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

3. 15, 16, 17 we 18-nji maddalaryň düzgünleri Ylalaşýan Döwletiň ýa-da onuň syýasy birliginiň, ýerli häkimiýet edarasynyň ýa-da kanuny edarasynyň telekeçilik işi bilen bagly edilýän gulluk üçin zähmet haky, pensiýalaryy we şoňa meňzeş beýleki hak babatda ulanylýar.

## **20-nji madda Talyplar**

Ylalaşýan Döwletiň birine gelmeginden öň Ylalaşýan Döwletiň beýlekisiniň dahyllisy bolup durýan ýa bolan we birinji agzalan Ylalaşýan Döwletde diňe okamak ýa-da tejribe geçmek maksady bilen bolýan talyp ýa-da tejribe toplaýy tarapyndan ýasamak, okamak ýa-da tejribe geçmek maksatlary üçin alynýan tölegler şol Ylalaşýan Döwletiň çäklerinden daşardaky çeşmelerden tölenýän bolsa, olara şol Döwletde salgut salynmaýar.

## **21-nji madda Beýleki girdejiler**

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň girdejileriniň şu Ylalaşygyň ýokardaky maddalarynda görkezilmedik görnüşlerine olaryň dörän çeşmesine garamazdan, diňe şol Döwletde salgut salynýar.

2. Eger girdejileriň alyjysy Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllisy bolmak bilen, beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şonda ýerleşýän hemişelik wekilçiliğiň üsti bilen amala aşyrýan ýa-da şu beýleki Ylalaşýan Döwletde garaşsyz şahsy hyzmatlary şol ýerde ýerleşýän hemişelik binýadyň üsti bilen ýerine ýetirýän dolsa we tölenýän girdeji babatdaky hukuk ýa-da emläk şeýle hemişelik wekilçilik bilen hakykatdan-da bagly bolsa, onda şu maddanyň 1-nji böleginiň düzgünleri şu Ylalaşygyň 6-njy maddasynyň 2-nji böleginde kesgitlemesi berlen gozgalmaýan emläkden alynýanlardan başga girdejiler barada ulanylmaýar. Şeýle halatda, ýagdaýa baglylykda, 7-nji ýa-da 14-nji maddalaryň düzgünleri ulanylýar.

3. Şu maddanyň 1-nji we 2-nji bölekleriniň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletiň dahyllysynyň şu Ylalaşygyň öндаки Maddalarynda görkezilmedik we beýleki Ylalaşýan Döwletde döreýän girdejileriniň görnüşlerine hem şol beýleki Döwletde salgut salnyp bilner.

## **IV BAP IKI GEZEK SALGYT SALMAGY ARADAN AÝYRMAGYŇ USULLARY**

### **22-nji madda Iki gezek salgut salmagy aradan aýrmak**

1. Singapurada, iki gezek salgut salmak şu görnüşde aýrylýar:

Singapuryň dahyllisy Türkmenistanda girdeji alanda şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyklykda Türkmenistanda salgut salnyp bilner, Singapur öz kanunlaryna laýyklykda, Singapur salgydyndan hasaplaşyga alynýan, Singapurdan başga islendik ýurtda tölemäge degişli salgut hökmünde, Türkmenistanda tölenen salgydy, şol dahyllynyň girdejisinden tölemäge degişli

salgytdan Singapur salgydyndan hasaplaşyga alyńyan hökmünde ýa-da günümel aýyrmaga rugsat berer. Şu ýerde şeýle girdejiler kompaniýa tarapyndan tölenýän diwidentler bolup durýär, Türkmenistanyň dahyllysy bolup durýan Singapuryň dahyllysyna, onuň hem birinji agzalan kompaniýada göni ýa-da gytaklaýyn paýnamalaryň 10 göteriminden az bolmadyk, şular ýaly aýrmalar hasaplananda diwidendler tölenýän böleginiň girdejileriniň Türkmenistanda tölenen salgydy hasaba almalydyr.

2. Türkmenistanda, iki gezek salgyt salmak şu görüňsede aýrylýar:

Türkmenistanyň dahyllysy girdeji alanda şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyklykda Singapurda salgyt salnyp bilner, Türkmenistan şol dahyllynyň girdejisinden tölemäge degişli salgytdan Singapurda girdejä tölenen salgydyň möçberine deň bolan möçberi aýyrmaga rugsat bermelidir. Bu aýrmalar girdeji üçin salgydyň aýrylma berilmezden öň hasaplanan, Singapurda salgyt salnyp bilinjek girdejilere degişli böleginden geçmeli däldir. Eger şu Ylalaşygyň işlendik düzgünne laýyklykda, Türkmenistanyň dahyllysynyň alýan girdejisi Türkmenistanda salgytdan boşadylan bolsa, Türkmenistan muňa garamazdan, şol dahyllynyň girdejisiniň galan bölegine salgydyň möçberi hasaplanan mahaly salgytdan boşadylan girdejini hasaba alyp biler.

## V BAP AÝRATYN DÜZGÜNLER

23-nji madda

Kemsitmezlik

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň milli taraplary beýleki Ylalaşýan Döwletde şol beýleki Ylalaşýan Döwletiň hut şol ýagdaýlarda, hususan-da dahylllyk babatda öz milli taraplarynyň sezewar edilýän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salynmagyndan ýa-da şonuň bilen bagly talaplardan başga, ýa bolmasa has agyr salgyt salmak bilen bagly işlendik salgyt salynmagyna, ýa-da onuň bilen bagly talaplara sezewar edilmeli däldir.

2. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň beýleki Ylalaşýan Döwletdäki hemişelik wekilçılıgi babatdaky salgyt salmak şol beýleki Ylalaşýan Döwletiň şeýle işi amala aşyrýan kärhanalar baradaky salgyt salmak düzgüninden az amatly bolmaly däldir. Şu düzgün Ylalaşýan Döwletleriň birini öz dahyllaryna olaryň raýatlyk hukuk ýagdaýy ýa-da maşgala ýagdaýy esasynda salgyt salmak maksady bilen berýän haýsydyr bir şahsy salgyt ýeňillikleri, kemeltmeleri we indirimleri beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna hem üpjün etmäge borçly edýän hökmünde düşündirilmeli däldir.

3. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň maýasy beýleki Ylalaşýan Döwletiň bir ýa-da birnäçe dahyllysyna doly ýa-da gytaklaýyn degişli bolan ýa-da olar tarapyndan gözegçilik edilýän kärhanasy birinji agzalan Döwletde şol Döwletiň şonuň ýaly kärhanalary babatda sezewar edilýän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salynmagyndan we onuň bilen bagly talaplardan başga ýa-da has agyr işlendik salgyt salynmagyna ýa-da onuň bilen bagly işlendik talaplara sezewar edilmeli däldir.

4. Şu Maddanyň maksatlary üçin, milli syýasatyňa we talaplaryna laýyklykda ykdysady we durmuş ösüşi maksady bilen Ylalaşyán Döwletleriň öz milli taraplaryna salgylarý ýeňilliklerini bermegi kemsitne hasap edilmez.

5. Şu Maddanyň düzgünleri şu Ylalaşygyň meselesi bolup durýan salgylar babatda ulanylýar.

## 24-nji madda Özara ylalaşmak amaly

1. Eger tarap Ylalaşyán Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem hereketleri şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyk gelmeýän salgylaryň salynmagyna eltyär ýa-da elter diýip hasap edýän bolsa, ol şu Döwletleriň içerkى kanunçylygynda göz öňünde tutulan gorag serişdelerine garamazdan, özi dahyllisy bolup durýan Ylalaşyán Döwletiň ygtyýarly edarasyna arza berip biler. Arza şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyk gelmeýän salgylaryň salynmagyna getirýän hereketler hakydaky ilkinji habarnamanyň alınan pursadystan başlap, üç ýylyň dowamynда berilmelidir.

2. Ygtyýarly edara arzany esasly hasap etse we özi kanagatlanarly çözgüde gelip bilmese, şu Ylalaşyga laýyk gelmeýän salgylaryň salynmagyny aradan aýyrmak maksady bilen, işi beýleki Ylalaşyán Döwletiň ygtyýarly edarasy bilen özara ylalaşmak boýunça çözmeäge çalşar. Gazanylan islendik ylalaşyk Ylalaşyán Döwletleriň içerkى kanunçylygynda bar bolan haýsydyr bir wagtlayýn çäklendirmelere garamazdan, ýerine yetiriler.

3. Ylalaşyán Döwletleriň ygtyýarly edaralary şu Ylalaşyk düşündirilen ýa-da ulanylan mahaly ýuze çykýan islendik kynçylyklary ýa-da şübhelenmeleri özara ylalaşmak boýunça çözmeäge çalşarlar. Olar şeýle hem şu Ylalaşykda göz öňünde tutulmadık halatlarda iki gezek salgylarý salynmagyna aradan aýyrmak maksadyna eýerip, bir-biri bilen geňeşip bilerler.

4. Ylalaşyán Döwletleriň ygtyýarly edaralary ýokardaky bölmelere düşünmekde ylalaşyk gazanmak üçin, bir-biri bilen göni gatnaşykdä bolup bilerler.

5. Ýagný,

(a) 1-nji bölekde fiziki şahs Ylalaşyán Döwletiň ygtyýarly edarasyna işi Ylalaşyán Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem hereketi şol fiziki şahsa şu Ylalaşygyň düzgünlerine laýyk gelmeýän salgylaryň salynmagyna getirmegi esasynda berende, we

(b) haçan-da, işi çözmek üçin ýüz tutýan ygtyýarly edaralar tarapyndan ähli maglumatlar iki ygtyýarly edara hem berlen senesinden başlap iki ýylyň dowamynда 2-nji bölege laýyklykda ygtyýarly edaralar işi çözmek boýunça ylalaşygy gazanmaga ukypsyz bolanda (eger Ylalaşyán Döwletleriň ygtyýarly edaralary şol möhlet geçýänçä wagtyň dürlü döwürlerinde şol iş boýunça ylalaşmasalar we şeýle ylalaşyk üçin işi beren fiziki şahsa habar bermese), eger muny fiziki şahs ýazmaça görnüşde talap edýän bolsa, şu işden gelip çykýan islendik düzgünleşdirilmédik meseleler arbitraža berilmelidir. Muňa

garamazdan, şu mesele boýunça şol döwletleriň islendigiň kazyýeti ýa-da administratiw kazyýeti tarapyndan eýýäm çözgüt çykarylan bolsa, bu düzgünleşdirilmedik meseleler arbitraža berilmeli däldir. Arbitraž çözgüdi iki döwlet üçin hem hökmény bolup durýar we eger tarap gönüden-göni gozgalan şu iş boýunça arbitraž çözgüdi amala aşyryljak özara ylalaşyga razylygyny bermese, şu döwletleriň içerkى hukugynda göz öňünde tutulan möhletlere garamazdan, ýerine ýetirmäge degişlidir. Şu bölegiň düzgünlerini ulanmagyň usuly Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralarynyň özara ylalaşmagy boýunça kesgitlenýär.

## 25-nji madda

### Maglumatlary alyşmak

1. Şeýle derejede salgyt salynmagy şu Ylalaşyga ters gelmeýän bolsa, Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary şu Ylalaşygyň düzgünlerini ýerine ýetirmek ýa-da Ylalaşýan Döwletleriň ýa-da olaryň syýasy birlikleriniň ýa-da ýerli häkimiýet edaralarynyň adyndan alynýan salgytlaryň islendik görnüşine we teswirine degişli içerkى kanunçylygы dolandyrmak ýa-da ulanmak üçin zerur maglumatlary alyşýarlar. Maglumatlary alyşmak 1-nji we 2-nji maddalar bilen çäklenmeýär.

2. Ylalaşýan Döwletleriň biri tarapyndan 1-nji bölege laýyklykda alınan islendik maglumat şol Döwletiň içerkى kanunçylygyna laýyklykda alınan maglumat ýaly gizlin hasap edilýär we diňe 1-nji bölekde bellenen salgytlara degişli salgytlar babatdaky maglumatlara baha bermek ýa-da olary toplamak, mejbury töletdirmek ýa bolmasa kazyýet taýdan yzarlamak, ýa-da şikaýatlara garamak bilen meşgullanýan, şeýle hem ýokarda görkezilenleriň ählisine gözegçilik edýän taraplara ýa-da edaralara (şol sanda kazyýetlere we dolandyryş edaralaryna) habar berilýär. Şeýle taraplар ýa-da edaralar şol maglumatlary diňe görkezilen maksatlar üçin peýdalanmalydyrlar. Olar şol maglumatlary açık kazyýet mejlisiniň barşynda ýa-da kazyýet çözgüteri kabul edilen mahaly aýan edip bilerler. Ýokarda bellenenlere garamazdan, Ylalaşýan Döwletden alınan maglumat, haçan-da, şol maglumat iki Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda başga maksatlar bilen ulanylyp bilinjek bolsa we maglumaty iberen Döwletiň ygtyýarly edarasy şeýle ulanmaga ygtyýar berse, ol başga maksatlar üçin hem ulanylyp bilner.

3. Hiç bir halatda 1-nji we 2-nji bölekleriň düzgünleri Ylalaşýan Döwletiň üstüne şu borçlary yükleyän hökmünde düşündirilmez:

(a) ol ýa-da beýleki Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna ýa-da edara ediş tejribesine ters gelýän edara ediş çärelerini geçirmegi;

(b) ol ýa-da beýleki Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygы boýunça ýa-da adaty edara ediş tejribesiniň barşynda alyp bolmaýan maglumatlary bermegi;

(ç) söwda, telekeçilik, senagat, tâjirçilik ýa-da hünär syryny ýa-da söwda amalyny aýan etjek maglumatlary, ýa-da aýan edilmegi döwlet syýasatyna (ordre public) ters geljek maglumatlary bermegi.

4. Eger maglumat Ylalaşýan Döwletleriň biri tarapyndan şu madda laýyklykda soralan bolsa, beýleki Ylalaşýan Döwlet, hatda şeýle maglumat şol beýleki Ylalaşýan Döwlete öz salgut maksatlary üçin zerur bolmasa-da, soralan maglumaty almak üçin maglumat toplamak boýunça öz çärelerini ulanmalydyr. Ýokardaky sözlemdäki borçnama 3-nji bölegiň düzgünleri bilen çäklendirilendir, ýone hiç bir halatda şeýle çäklendirmeler Ylalaşýan Döwlete diňe içerkى gyzyklanmanyň ýokdugy sebäpli maglumaty bermekden yüz döndermäge ygytyýar berýän hökmünde düşündirilip bilinmez.

5. Hiç bir halatda 3-nji bölegiň düzgünleri Ylalaşýan Döwlete diňe maglumatyň eýesi bank, beýleki maliye edarasy, nominal saklaýyjy ýa-da ýumuşçy ýa-da ynanylan wekil bolup çykyş edýän tarap bolup durýandygy sebäpli, ýa-da maglumatyň tarapyň eýeçilik hukuklaryna degişlidigi sebäpli, maglumaty bermekden yüz döndermäge ygytyýar berýän hökmünde düşündirilmez.

## 26-nji madda

### Diplomatik wekilhanalaryň we konsullyk edaralarynyň işgärleri

Şu Ylalaşygyň hiç bir düzgüni diplomatik wekilhanalaryň we konsullyk edaralarynyň işgärleriniň halkara hukugynyň umumy kadalary arkaly ýa-da ýörite ylalaşyklaryň düzgünleri esasynda bellenen salgut ýeňilliklerine täsir etmeyär.

## 27-nji madda

### Ýeňillikdere bolan hukuk

1. Berilýän ýeňillik gönü ýa-da gytaklaýyn öz täsirini ýetirýän ähli degişli maglumatlary we ýagdaýlary göz öňünde tutmak bilen, eger-de islendik şertnamanyň ýa-da ylalaşygyň esasy maksatlarynyň biri ýeňilligi almak bolsa, eger-de bu ýagdaýlarda ýeňilligiň alynmagy şu Ylalaşygyň degişli düzgünleriniň obýektine we maksadyna laýyk gelyänligi kesgitlenmedik bolsa, onda şu Ylalaşygyň beýleki düzgünlerine garamazdan, şu Ylalaşyga laýyklykda girdeji bölümne degişli bolan ýeňillik berilmeyär.

2. Ýeňillik şu Ylalaşyga laýyklykda 1-nji bölekdäki tarapa geçirilse, Ylalaşýan Döwletleriň ygytyýarly edaralary bu ýeňillik berilýän tarapa bu ýeňillige hukugy bar bolan ýa-da girdejiniň belli bir bölegine degişli bolan dürli ýeňillikler hökmünde seretmelidir ýa-da şeýle ygytyýarly edara şol tarapyň yüztutmasы esasynda we degişli hakykata we ýagdaýlara seretmek bilen, 1-nji bölekde agzalan şular ýaly ýeňillikleriň şol tarapa geleşik ýa-da ylalaşykl bolmadyk ýagdaýynda hem berlip bilinjekdigini çözmelidir. Özüne yüztutma berlen Ylalaşýan Döwletiň ygytyýarly edarasy şu bölekde görkezilen, beýleki Döwletiň yüz tutan dahyllysynyň haýysyndan yüz döndermezden ozal şol beýleki Döwletiň ygytyýarly edarasy bilen geňesýär.

**VI BAP**  
**JEMLEÝJI DÜZGÜNLER**

**28-nji madda**  
**Güýje girmegi**

1. Şu Ylalaşyk tassyklanmaga degişlidir we tassyklaýyş usullary diplomatik ýollar arkaly mümkün bolan gysga möhletde geçirilmelidir.

2. Şu Ylalaşyk şol tassyklaýyş usullary alşylandan soňra güýje girýär we onuň düzgünleri:

(a) Singapurda:

(i) çeşmesinden alynýan salgylar, tölenen ýa-da hökmäny tölemeli diýlip hasap edilýän (wagtyndan öň) tölenen möçberler babatda şu Ylalaşygyň güýje girýän ýylyndan soňky senenama ýylynyň birinji ýanwaryndan tölenen girdejiler barada;

(ii) tölemäge degişli salgylar babatda (çeşmesinden alynýan salgylardan başga) şu Ylalaşygyň güýje giren ýylyndan soňky senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da ikinji senenama ýylynyň birinji ýanwaryndan soň başlanýan islendik ýylyň girdejisi barada; we

(iii) 25-nji madda («Maglumatlary alyşmak») babatda – yüztutmalaryň iberilen ýa-da güýje giren senesinden soňra salgylar salynmagy bilen bagly şu Ylalaşygyň güýje girýän ýylyndan soň gelýän senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da birinji ýanwaryndan soň başlanýan salgylar döwürleri ýa-da salgylar döwri bolmadyk halatda – şu Ylalaşygyň güýje girýän ýylyndan soň gelýän senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da birinji ýanwaryndan soň ýuze çykýan ähli salgylar tölegleri barada ulanylýar.

(b) Türkmenistanda:

(i) çeşmesinden alynýan salgylar babatda – şu Ylalaşygyň güýje girýän ýylyndan soňky senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň alınan girdejileriň tölenýän möçberinden alynýan salgylar barada;

(ii) tölenen beýleki salgylar babatda – şu Ylalaşygyň güýje girýän ýylyndan soňky senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň başlanýan salgylar döwrüniň girdejileri barada; we

(iii) 25-nji madda («Maglumatlary alyşmak») babatda – yüztutmalaryň iberilen ýa-da güýje giren senesinden soňra salgylar salynmagy bilen bagly şu Ylalaşygyň güýje girýän ýylyndan soň gelýän senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da birinji ýanwaryndan soň başlanýan salgylar döwürleri ýa-da salgylar döwri bolmadyk halatda – şu Ylalaşygyň güýje girýän ýylyndan soň gelýän senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da birinji ýanwaryndan soň ýuze çykýan ähli salgylar tölegleri barada ulanylýar.

**29-njy madda**  
**Hereketini bes etmek**

Şu Ylalaşyk Ylalaşýan Döwletleriň biri onuň güýjüni ýatyrýança güýjünde galýar. Islendik Ylalaşýan Döwlet şu Ylalaşygyň güýje giren senesinden başlap bäs ýyllyk döwür guitarandan soň gelýän senenama ýylynyň tamamlanmagyna azyndan alty aýdan gjä galman, onuň güýjüni ýatyrmak hakyndaky habarnamany diplomatik ýollar bilen bermek arkaly şu Ylalaşygyň güýjünü ýatyryp biler. Şeýle halatda şu Ylalaşygyň hereketi:

a) Singapurda:

- (i) çeşmesinden alynýan salgylar babatda, tölenen ýa-da hökman tölemeli diýlip hasap edilýän möçberler barada (wagtyndan öň), habarnama berlen ýyldan soň gelýän senenama ýyly tamamlanandan soň;
- (ii) tölemäge degişli salgylar babatda (çeşmesinden alynýan salgylardan başga) habarnama berlen ýyldan soň gelýän ikinji senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň başlanýan islendik salgylar ýylynyň girdejileri barada; we
- (iii) beýleki ähli halatlarda, şol sanda 25-nji madda (Maglumatlary alyşmak) laýyklykda yüztutmalar babatda – yüztutmalar iberilen şol senenama ýyly tamamlanandan soň bes edilýär.

b) Türkmenistanda:

- (i) çeşmesinden alynýan salgylar babatda habarnama berlen şol senenama ýyly tamamlanandan soň;
- (ii) tölenen beýleki salgylar babatda, habarnama berlen ýyldan soň gelýän senenama ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň başlanýan salgylar döwrüniň girdejileri babatda; we
- (iii) beýleki ähli halatlarda, şol sanda 25-nji madda (Maglumatlary alyşmak) laýyklykda yüztutmalar babatda – habarnama iberilen şol senenama ýyly tamamlanandan soň bes edilýär.

**MUŇA GÜWÄ GEÇMEK HÖKMÜNDE**, degişli derejede ygtýýarly edilen aşakda gol çekenler şu Ylalaşyga gol çekdiler.

Singapur şäherinde 2019-nji ýylyň 27-nji awgustynda türkmen we iňlis dillerinde iki nusgada amal edildi, özi-de iki nusganyň hem birmeňzeş güýji bardyr. Islendik ýazgylaryň arasynda çaprazlyk ýüze çykan halatda iňlis dilindäki nusga iş nusgasy bolup durýar.

**TÜRKMENISTANYŇ  
HÖKÜMETINIŇ ADYNDAN**

**SINGAPUR RESPUBLIKASYNYŇ  
HÖKÜMETINIŇ ADYNDAN**

**Ylalaşyk 2020-nji ýylyň 30-njy aprelindeñen güýje girdi**